

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ & ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ
ΤΕΤΑΡΤΗ 25 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2024
ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ Α

- A1. α. Σωστό β. Λάθος γ. Λάθος δ. Σωστό ε. Σωστό
A2. 1. γ 2. δ

ΘΕΜΑ Β

- B1. α) Από τη σελίδα 151 σχολικού βιβλίου

Τα μειονεκτήματα που παρουσίαζε ήταν:

Αδιαιρετότητα. Όσα από αυτά εξυπηρετούσαν συναλλαγές μεγάλης αξίας, δεν μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για συναλλαγές μικρής αξίας, γιατί δεν ήταν διαιρετά. Παράδειγμα: Τα βόδια.

Μεταβολή της αξίας. Σε ορισμένα από αυτά μπορούσε να μεταβληθεί η αξία, με αποτέλεσμα να δημιουργείται αβεβαιότητα και να δυσχεραίνονται οι συναλλαγές. Παράδειγμα: Τα πρόβατα μπορεί να γεννήσουν ή να πεθάνουν, τα μέταλλα να σκουριάσουν.

Δυσκολία στη χρήση. Το βάρος ή ο όγκος ορισμένων από αυτά έκανε δύσκολη τη μεταφορά τους.

- β) Από τις σελίδες 152 – 153 σχολικού βιβλίου

Οι τραπεζικές επιταγές. Οι εμπορικές τράπεζες δίνουν στους πελάτες τους τη δυνατότητα να πληρώνουν εκείνους με τους οποίους συναλλάσσονται με επιταγές. Στην επιταγή αναγράφεται το χρηματικό ποσό, το όνομα του δικαιούχου και υπογράφεται από τον εκδότη, με την προϋπόθεση ότι το αντίστοιχο χρηματικό ποσό έχει ήδη κατατεθεί στην τράπεζα στο λογαριασμό του εκδότη.

Οι πιστωτικές κάρτες. Τις εκδίδουν οι εμπορικές τράπεζες ή χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί και αποτελούν το λεγόμενο «πλαστικό χρήμα». Οι πιστωτικές κάρτες χρησιμοποιούνται από τους καταναλωτές για αγορές εμπορευμάτων από καταστήματα που έχουν συμβληθεί με τις τράπεζες. Η αγορά με πιστωτική κάρτα επιτρέπει στον κάτοχό της να μην πληρώνει αμέσως σε μετρητά, αλλά να πληρώνει το ποσό αργότερα στην τράπεζά του, ενώ ο πωλητής εξοφλείται από την τράπεζα.

ΘΕΜΑ Γ

- Γ1.

Έτη	Πληθυσμός	Εργατικό δυναμικό (οικονομικά ενεργός πληθυσμός)	Ανεργοί	Ποσοστό Ανεργίας (%)	Οικονομικά μη ενεργός πληθυσμός
2022	10.000	8.000	1.000	12,5	2.000
2023	12.000	10.000	1.500	15	2.000

$$2022: \text{Εργατικό δυναμικό} = \frac{80}{100} \cdot \text{Πληθυσμός} = \frac{80}{100} \cdot 10.000 = \mathbf{8.000 \text{ άτομα}}$$

$$\text{Ποσοστό Ανεργίας} = \frac{\text{Ανεργοί}}{\text{Εργατικό Δυναμικό}} \cdot 100 = \frac{1.000}{8.000} \cdot 100 = \mathbf{12,5\%}$$

$$\begin{aligned} \text{Οικονομικά μη ενεργός πληθυσμός} &= \text{Πληθυσμός} - \text{Εργατικό δυναμικό} \\ &= 10.000 - 8.000 = \mathbf{2.000 \text{ άτομα}} \end{aligned}$$

$$2023: \text{Πληθυσμός} = 10.000 + \frac{20}{100} \cdot 10.000 = \mathbf{12.000 \text{ άτομα}}$$

$$\begin{aligned} \text{Εργατικό Δυναμικό} &= \text{Πληθυσμός} - \text{Οικονομικά μη ενεργός πληθυσμός} \\ &= 12.000 - 2.000 = \mathbf{10.000 \text{ άτομα}} \end{aligned}$$

$$\text{Ποσοστό Ανεργίας} = \frac{\text{Ανεργοί}}{\text{Εργατικό Δυναμικό}} \cdot 100 \Leftrightarrow 15 = \frac{\text{Ανεργοί}}{10.000} \cdot 100 \Leftrightarrow \text{Ανεργοί} = \mathbf{1.500 \text{ άτομα}}$$

$$\Gamma 2. \text{ Το πλήθος των ανέργων είναι } \frac{30}{100} \cdot 1.500 = \mathbf{450 \text{ άτομα.}}$$

Αναφέρεται στην **εποχιακή ανεργία**:

Πολλές επιχειρήσεις, όπως, για παράδειγμα, οι αγροτικές και οι τουριστικές, παρουσιάζουν συστηματικές μεταβολές στην παραγωγική τους δραστηριότητα κατά τη διάρκεια του έτους. Οι μεταβολές της παραγωγής συνοδεύονται από αντίστοιχες μεταβολές της απασχόλησης εργατικού δυναμικού και, συνεπώς, από μεταβολές της ανεργίας. Αυτή η ανεργία ονομάζεται εποχιακή. Χαρακτηριστικό της εποχιακής ανεργίας είναι ότι επαναλαμβάνεται κάθε χρόνο και είναι προσωρινή και μικρής σχετικά διάρκειας.

ΘΕΜΑ Δ

Δ.1

Στάδια παραγωγής	Προϊόν Α		Προϊόν Β	
	Αξία πώλησης (σε χρηματικές μονάδες)	Προστιθέμενη αξία (σε χρηματικές μονάδες)	Αξία πώλησης (σε χρηματικές μονάδες)	Προστιθέμενη αξία (σε χρηματικές μονάδες)
1 ^ο	14.000	14.000	30.000	30.000
2 ^ο	24.000	10.000	50.000	20.000
3 ^ο	30.000	6.000	60.000	10.000
4 ^ο	40.000	10.000	80.000	20.000

Για το προϊόν Α:

1^ο στάδιο : Προστιθέμενη αξία = Αξία πώλησης = **14.000** χρηματικές μονάδες

2^ο στάδιο : Προστιθέμενη αξία = 24.000 – 14.000 = **10.000** χρηματικές μονάδες

3^ο στάδιο : Προστιθέμενη αξία = 30.000 – 24.000 = **6.000** χρηματικές μονάδες

4^ο στάδιο : Προστιθέμενη αξία = 40.000 – 30.000 = **10.000** χρηματικές μονάδες

Για το προϊόν Β:

1^ο στάδιο : Αξία πώλησης = Προστιθέμενη αξία = **30.000** χρηματικές μονάδες

2^ο στάδιο : Προστιθέμενη αξία = 50.000 – 30.000 = **20.000** χρηματικές μονάδες

3^ο στάδιο : Αξία πώλησης = 50.000 + 10.000 = **60.000** χρηματικές μονάδες

4^ο στάδιο : Προστιθέμενη αξία = 80.000 – 60.000 = **20.000** χρηματικές μονάδες

Δ.2 Το Α.Ε.Π. σε τρέχουσες τιμές είναι : 40.000 + 80.000 = **120.000** χρηματικές μονάδες

Δ.3 Δ.Τ.₂₀₂₃ (%) = $100 + \frac{20}{100} \cdot 100 = 120\%$

Πραγματικό Α.Ε.Π. = $\frac{\text{Α.Ε.Π. σε τρέχουσες}}{\text{Δείκτης τιμών}} \cdot 100\% = \frac{120.000}{120} \cdot 100\% = 100.000$ χρηματικές μονάδες

Κατά κεφαλήν πραγματικό Α.Ε.Π. = $\frac{\text{Πραγματικό Α.Ε.Π.}}{\text{Πληθυσμός}} = \frac{100.000}{4.000} = 25$ χρηματικές μονάδες / άτομο

Δ.4 Νέο κατά κεφαλήν πραγματικό Α.Ε.Π. = $25 - \frac{20}{100} \cdot 25 = 20$ χρηματικές μονάδες

$20 = \frac{100.000}{\text{Πληθυσμός}} \Leftrightarrow \text{Πληθυσμός} = 5.000$ άτομα